

REFERAT Råd for personer med funksjonsnedsettelse d. 06-02-2025

Møtedato Torsdag d. 06. februar 2025 kl. 16:00

Møtested Bystyresalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	13
Godkjenning av protokoll fra møte i råd for personer med funksjonsnedsettelse 16.01.2025.....	14
Høring temaplan helse og omsorg.....	16
Oppfølging av situasjonen i Wergelandsparken.....	20
Oppfølging av vedtatt økonomiplan 2025-2028 for Helse og mestring.....	28
1658 Eg sykehusområde - delområde BOP5 - behandling i rådene.....	34
Eventuelt.....	37

Sak .: Møtedokumenter

Vedlegg

2025.02 Temaplan helse og omsorg - høring - de 4 rådene og utvalg

Komplett innkalling - Råd for personer med funksjonsnedsettelse 06.02.2025

PROTOKOLL RÅD FOR PERSONER MED FUNKSJONSNEDESETTELSE

Dato: 06.02.2025
Sted: Bystyresalen
Behandlede saker: 5/25 - 9/25
Møtets varighet: Kl. 16.00 til 19.10
Møteleder: Leder i utvalg Fredrik Svantesen Løkke

Til stede:

Fredrik Løkke (Uavh.)
Charlotte Wesenberg (FFO, Blindeforbundet)
Knut Brox (FFO)
Stian Brødsjø (SAFO, NFU)
Ann Osaland (LUPE)
Astrid Tvedten (SAFO)
Vidar Sveinung Kleppe (KL)
Owe Kvalvaag (FFO, LHL)
Syvert Skagestad (FFO) for
Amalie Rakkestad (SAFO)
Ingen vara for

Forfall:

Solveig Larsen Haugå (FFO, HLF)
Marie Haraldseid (CP-foreningen)
Elisabeth Stenberg (FFO)

Til stede fra administrasjonen:

Hilde Engenes, virksomhetsleder helse og mestring stab
Camilla Erland Aarnes, rådgiver politikk og administrasjon
Ilse Van Lingen, rådgiver helse og mestring stab
Anne Grete Widding, leder demokratienhet
Tamara Villanueva, utvalgssekretær politikk og administrasjon

Innledning til sak 6/25 «Høring temaplan helse og omsorg»
v/rådgivere Ilse Van Lingen

Temaplan helse og omsorg Sammen om fellesskap og mestring
Høring januar/februar 2025

- De største utfordringene for Kristiansand kommune
- Demografisk utvikling i Kristiansand mot 2025
- Aldersbæreevne er forholdet mellom antall innbyggere i arbeidsfør alder og antall innbyggere 67+ år
- Flere innbyggere = flere behov
- Fremskrivning: Mer enn dobling av antall personer med demens
- Fremskrevet antall personer under 67 år som mottar helse- og omsorgstjenester
- Seniorressursen - Personer 67 – 74 år som er i arbeid
- Nødvendig å samstemme forventninger
- Demografikostnader i Kristiansand 2025- 2030
- Prioriteringskriterier
- Sentrale tema i innspillene til planarbeidet

Temaplan helse og omsorg
Versjon: ekstern høring

- Transformasjon mot 2050 – hovedgrep
- Innsatsområder: Retningsvalg for utvikling de nærmeste 10 årene
- Innsats 1: Selvstendighet og mestring
- Innsats 2: Mobilisering av nærmiljø, nettverk og frivillighet
- Innsats 3: Behovstilpassede tjenester
- Innsats 4: Trygge og engasjerte medarbeidere
- Innsats 5: Kommunikasjon og medvirkning
- Private leverandører av helse- og omsorgstjenester
- Oppfølging av planen - Handlingsdel med mål, strategier og tiltak
- Politisk behandling av endelig planforslag
- Forslag til vedtak

5/25 Rådssak:
Godkjenning av protokoll fra møte i råd for personer med funksjonsnedsettelse 16.01.2025
(ark.nr. 2025000642)

Råd for personer med funksjonsnedsettelses vedtak:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse godkjenner protokoll fra rådsmøte
16.01.2025
(Enst.)

Høring temaplan helse og omsorg

(ark.nr. 2024006835)

Råd for personer med funksjonsnedsettelses innstilling:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse tar høringsutkastet til Temaplan helse og omsorg til orientering, men kommer med følgende innspill:

1. I planens beskrivelser av tiltak og strategier savnes det mer konkrete eksempler på hvordan tiltakene faktisk skal gjennomføres. For å sikre at intensjonene blir fulgt opp, bør planen inneholde tydelige eksempler på tiltak og forventede resultater
2. Positivt at planen vektlegger tiltak for å motvirke ensomhet gjennom etablering av møteplasser og fellesarealer i kommunale boliger. Samtidig er det viktig at dette faktisk realiseres. For at tiltakene skal få reell effekt, må kommunen sikre at fellesarealer forblir tilgjengelige for beboerne, og at forslagene i planen følges opp i praksis.
3. Det er essensielt at kommunen har tydelige beredskapsplaner for personer med nedsatt mobilitet. Per i dag er det ikke mulig for synshemmede å selv finne ut hvor de skal søke tilflukt i en krisesituasjon. Planen må derfor inkludere konkrete tiltak for trygg evakuering, informasjonstilgang i tilgjengelige formater, og tilrettelegging av tilfluktsrom for personer med ulike funksjonsnedsettelser.
4. Planen må omtale behovet for strømtilgang til elektriske rullestoler i beredskapssituasjoner. Rullestolbrukere i elektriske stoler er avhengig av lading for mobilitet. Dette er en kritisk forutsetning for overlevelse i krisesituasjoner.
5. Nasjonal plan legger opp til at innbyggerne skal kunne klare seg selv i opptil en uke med egen beredskap. Dette er ikke realistisk for mange personer med funksjonsnedsettelser, som er avhengige av bistand for grunnleggende behov som mat, medisiner og personlig hygiene. Kommunen må sikre at det finnes beredskapsplaner som omfatter personer med hjelpebehov.
6. Planen viser til at Norge har høy dekning av helsepersonell. Samtidig er brukerstyrt personlig assistanse (BPA) en bærekraftig ordning som gir mennesker med funksjonsnedsettelse økt selvstendighet, deltakelse og livsmestring. BPA må av denne årsak være et tydelig satsingsområde i planen.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse oppfordrer kommunen til å inkludere disse momentene i den endelige planen og sikre en reell oppfølging av tiltakene som foreslås.

(Enst.)

Forslag:

Repr. Fredrik Løkke (Uavh.) fremmet følgende alternativt forslag:

«Råd for personer med funksjonsnedsettelse tar høringsutkastet til Temaplan helse og omsorg til orientering, men kommer med følgende innspill:

I planens beskrivelser av tiltak og strategier savnes det mer konkrete eksempler på hvordan tiltakene faktisk skal gjennomføres. For å sikre at intensjonene blir fulgt opp, bør planen inneholde tydelige eksempler på tiltak og forventede resultater

1. Positivt at planen vektlegger tiltak for å motvirke ensomhet gjennom etablering av møteplasser og fellesarealer i kommunale boliger. Samtidig er det viktig at dette faktisk realiseres. For at tiltakene skal få reell effekt, må kommunen sikre at fellesarealer forblir tilgjengelige for beboerne, og at forslagene i planen følges opp i praksis.
2. Det er essensielt at kommunen har tydelige beredskapsplaner for personer med nedsatt mobilitet. Per i dag er det ikke mulig for synshemmede å selv finne ut hvor de skal søke tilflukt i en krisesituasjon. Planen må derfor inkludere konkrete tiltak for trygg evakuering, informasjonstilgang i tilgjengelige formater, og tilrettelegging av tilfluktsrom for personer med ulike funksjonsnedsettelse.
3. Planen må omtale behovet for strømtilgang til elektriske rullestoler i beredskapssituasjoner. Rullestolbrukere i elektriske stoler er avhengig av lading for mobilitet. Dette er en kritisk forutsetning for overlevelse i krisesituasjoner.
4. Nasjonal plan legger opp til at innbyggerne skal kunne klare seg selv i opptil en uke med egen beredskap. Dette er ikke realistisk for mange personer med funksjonsnedsettelse, som er avhengige av bistand for grunnleggende behov som mat, medisiner og personlig hygiene. Kommunen må sikre at det finnes beredskapsplaner som omfatter personer med hjelpebehov.
5. Planen viser til at Norge har høy dekning av helsepersonell. Samtidig er brukerstyrt personlig assistanse (BPA) en bærekraftig ordning som gir mennesker med funksjonsnedsettelse økt selvstendighet, deltakelse og livsmestring. BPA må av denne årsak være et tydelig satsingsområde i planen.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse oppfordrer kommunen til å inkludere disse momentene i den endelige planen og sikre en reell oppfølging av tiltakene som foreslås.»

Voteringer:

Ved alternativ votering ble Løkke sitt alternativt forslag til innstilling enstemmig vedtatt.

7/25

Helseutvalgssak:

Oppfølging av situasjonen i Wergelandsparken

(ark.nr. 2024009240)

Råd for personer med funksjonsnedsettelses innstilling:

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse tar saken til orientering.

Rådet understreker at Wergelandsparken er et viktig byrom for alle innbyggere, og det er avgjørende at tiltak som iverksettes ikke fører til økt ekskludering for personer med funksjonsnedsettelse. Rådet ber om at universell utforming vektlegges i det videre arbeidet, slik at trygghet og deltakelse sikres for alle brukere av parken.
(Enst.)

Forslag:

Repr. Fredrik Løkke (Uavh.) fremmet følgende alternativt forslag til innstilling:
«Rådet for personer med funksjonsnedsettelse tar saken til orientering.

Rådet understreker at Wergelandsparken er et viktig byrom for alle innbyggere, og det er avgjørende at tiltak som iverksettes ikke fører til økt ekskludering for personer med funksjonsnedsettelse. Rådet ber om at universell utforming vektlegges i det videre arbeidet, slik at trygghet og deltakelse sikres for alle brukere av parken.»

Voteringer:

Løkke sitt alternativt forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

8/25

Helseutvalgssak:

Oppfølging av vedtatt økonomiplan 2025-2028 for Helse og mestring

(ark.nr. 2024024875)

Råd for personer med funksjonsnedsettelses innstilling:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse tar til orientering at direktør for helse og mestring vil forankre vedtatt økonomiplan for perioden 2025 – 2028, i helseutvalget.
(Enst.)

Råd for personer med funksjonsnedsettelse tar oppfølgingen av økonomiplanen 2025-2028 for Helse og mestring til orientering.

Rådet understreker viktigheten av at budsjetttiltak ikke skal forverre situasjonen for barn, ungdom og voksne med funksjonsnedsettelse, samt deres pårørende.

Vi er bekymret for at stramme økonomiske rammer og innsparingstiltak vil føre til redusert tjenestekvalitet og tilgjengelighet. Det er avgjørende at nødvendige tjenester som habilitering, støttekontaktordning og avlastning opprettholdes og videreutvikles.

Rådet ber om at konsekvensene av budsjettendringene for personer med funksjonsnedsettelse vurderes og rapporteres særskilt i tertialrapportene. Videre må prinsippet om brukermedvirkning sikres i arbeidet med tiltak som

påvirker denne gruppen.

Rådet ber videre om at kommunen prioriterer universell utforming og tilgjengelighet i arbeidet med møteplasser og boligtilbud, slik at personer med funksjonsnedsettelse sikres likestilte muligheter til deltakelse i samfunnet.
(Enst.)

Forslag:

Repr. Vidar Kleppe (KL), fremmet følgende forslag til innstilling:

«Råd for personer med funksjonsnedsettelse tar til orientering at direktør for helse og mestring vil forankre vedtatt økonomiplan for perioden 2025 – 2028, i helseutvalget.»

Repr. Fredrik Løkke (Uavh.), fremmet følgende tilleggsforslag:

«Råd for personer med funksjonsnedsettelse tar oppfølgingen av økonomiplanen 2025-2028 for Helse og mestring til orientering.

Rådet understreker viktigheten av at budsjetttiltak ikke skal forverre situasjonen for barn, ungdom og voksne med funksjonsnedsettelser, samt deres pårørende.

Vi er bekymret for at stramme økonomiske rammer og innsparingstiltak vil føre til redusert tjenestekvalitet og tilgjengelighet. Det er avgjørende at nødvendige tjenester som habilitering, støttekontaktordning og avlastning opprettholdes og videreutvikles.

Rådet ber om at konsekvensene av budsjettendringene for personer med funksjonsnedsettelse vurderes og rapporteres særskilt i tertialrapportene. Videre må prinsippet om brukermedvirkning sikres i arbeidet med tiltak som påvirker denne gruppen.

Rådet ber videre om at kommunen prioriterer universell utforming og tilgjengelighet i arbeidet med møteplasser og boligtilbud, slik at personer med funksjonsnedsettelse sikres likestilte muligheter til deltakelse i samfunnet.»

Voteringer:

Kleppe sitt alternativt forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Løkke sitt tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

9/25

Areal- og miljøutvalgssak:

1658 Eg sykehusområde - delområde BOP5 - behandling i rådene
(ark.nr. 2024030837)

Råd for personer med funksjonsnedsettelses innstilling:

1. Detaljregulering for Eg sykehusområde -delområde BOP5, sist datert 29.11.2024, tas til orientering.
2. Rådet for personer med funksjonsnedsettelse forventer at ambulansestasjonen bygges etter prinsipper for universell utforming og at disse ikke fravikes.

(Enst.)

Forslag:

Repr. Charlotte Wesenberg (FFO, blindeforbundet) fremmet følgende forslag:
«Rådet for personer med funksjonsnedsettelse forventer at ambulansestasjonen bygges etter prinsipper for universell utforming og at disse ikke fravikes.»

Voteringer:

Charlotte Wesenberg (FFO, blindeforbundet) sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Eventuelt

Repr. Fredrik Løkke (Uavh.), fremmet følgende oversendelsesforslag som det ble enstemmig vedtatt at det skulle realitetsbehandles:

Vedtak:

Regjeringen har foreslått å inkorporere CRPD i menneskerettsloven for å styrke rettighetene til personer med funksjonsnedsettelse. Dette vil sikre at deres menneskerettigheter respekteres på lik linje med andre.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Kristiansand Kommune ber bystyret om å gi sin offentlige støtte til regjeringens forslag om å inkludere CRPD i menneskerettsloven. Kristiansand Kommune har forpliktet seg til å være "en by for alle" og jobber aktivt for inkludering og like rettigheter. Å støtte dette lovforslaget viser at kommunen tar dette ansvaret på alvor.
(Enst.)

Rådet ber derfor om at bystyret vedtar en offentlig støtteerklæring og formidler denne til regjeringen og offentligheten gjennom en pressemelding.

Forslag:

«Regjeringen har foreslått å inkorporere CRPD i menneskerettsloven for å styrke rettighetene til personer med funksjonsnedsettelse. Dette vil sikre at deres menneskerettigheter respekteres på lik linje med andre.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Kristiansand Kommune ber bystyret om å gi sin offentlige støtte til regjeringens forslag om å inkludere CRPD i menneskerettsloven. Kristiansand Kommune har forpliktet seg til å være "en by for alle" og jobber aktivt for inkludering og like rettigheter. Å støtte dette lovforslaget viser at kommunen tar dette ansvaret på alvor.

Rådet ber derfor om at bystyret vedtar en offentlig støtteerklæring og formidler denne til regjeringen og offentligheten gjennom en pressemelding.

Votering:

Ved votering ble Løkke sitt oversendelsesforslag enstemmig vedtatt.

Repr. Vidar Kleppe (KL), fremmet følgende oversendelsesforslag som ble enstemmig vedtatt til realitetsbehandling i møtet:

Vedtak:

«Råd for personer med funksjonsnedsettelse vil sterkt beklage at skolebehovsplanen enda ikke er fremlagt til behandling i rådet – før endelig vedtak i saken skal fattes av bystyret.

Rådet vil derfor be om at skolebehovsplanen snarest fremlegges rådet til behandling i råd med: Reglement for råd for personer med funksjonsnedsettelse.»
(Enst.)

Forslag:

«Råd for personer med funksjonsnedsettelse vil sterkt beklage at skolebehovsplanen enda ikke er fremlagt til behandling i rådet – før endelig vedtak i saken skal fattes av bystyret.

Rådet vil derfor be om at skolebehovsplanen snarest fremlegges rådet til behandling i råd med: Reglement for råd for personer med funksjonsnedsettelse.»

Votering:

Ved votering ble Kleppelista sitt oversendelsesforslag enstemmig vedtatt.

Repr. Charlotte Wesenberg (FFO, blindeforbundet), fremmet oversendelsesforslag som ble enstemmig vedtatt til realitetsbehandling i møtet:

Vedtak:

«Rådet for personer med funksjonsnedsettelser vil på det innstendigste påpeke at det er svært viktig at området gjøres godt tilgjengelige for fotgjengere og rullestolbrukere. Per i dag er det ikke en logisk og sammenhengende gangvei. Rona er et viktig trafikknutepunkt, men det mangler en sammenhengende og logisk gangvei. Det må legges inn taktile markører som letter veifinning og gangveiene må henge sammen og føre til de sentrale funksjonene som etter hvert legges til Rona. Med så mye trafikk og støy rundt er dette ekstra viktig. De må beregnes HC parkering på bakkenivå.»
(Enst.)

Forslag:

«Rådet for personer med funksjonsnedsettelser vil på det innstendigste påpeke at det er svært viktig at området gjøres godt tilgjengelige for fotgjengere og rullestolbrukere. Per i dag er det ikke en logisk og sammenhengende gangvei. Rona er et viktig trafikknutepunkt, men det mangler en sammenhengende og logisk gangvei. Det må legges inn taktile markører som letter veifinning og gangveiene må henge sammen og føre til de sentrale funksjonene som etter hvert legges til Rona. Med så mye trafikk og støy rundt er dette ekstra viktig. De må beregnes HC parkering på bakkenivå.»

Votering:

Ved votering ble Kleppelista sitt oversendelsesforslag enstemmig vedtatt.

Oppvekst og saker til statsforvalter og utdanningsdirektoratet

Leder orienterte om mottatt svar i møtet.

Orientering fra utvalgene

- Repr. Charlotte Wesenberg (FFO, blindforbundte)
Orientering om representasjon i areal- og miljøutvalget.
- Repr. Astrid Tvedten (SAFO) orienterte om representantskap i helseutvalget.

NAV kontoret

Utvalgsleder har besvart innmeldt spørsmål fra repr. fra Knut Brox (FFO) på mail.

First Agenda/Visma Expense

Opplæring av Visma Expense og gjennomgang av First Agenda i plenum.
Det ble orientert om opplæringsvideo:

Lenke til kommunens nettside for folkevalgte: [Kristiansand kommune - Folkevalg](#)
På folkevalgt siden finnes det relevant informasjon blant annet, Visma Expense, Politisk Agenda, opplæringsvideo med mer.

Utfylling reiseregning:

Ansvar: 424000 - Demokrati

Tjeneste: 12000 - Administrasjon og overordnet ledelse

Prosjekt: 3424400 - Rådet for personer med funksjonsnedsettelse

Saker til rådsmøte i mars

Valg av leder

Representant til helse- og utvalget

Sak .: Behandling av utvalgssak

Sak 5/25: Godkjenning av protokoll fra møte i råd for personer med funksjonsnedsettelse 16.01.2025

Vedlegg

Protokoll Råd for personer med funksjonsnedsettelse 16.01.2025

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2025000642
Saksbehandler Tamara Villanueva

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	06.02.2025	5/25

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE I RÅD FOR PERSONER MED FUNKSJONSNEDETTELSE 16.01.2025

RÅD FOR PERSONER MED FUNKSJONSNEDETTELSE HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 06.02.2025 SAK 5/25

Råd for personer med funksjonsnedsettelses vedtak:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse godkjenner protokoll fra rådsmøte
16.01.2025
(Enst.)

10.02.2025

Sak 6/25: Høring temaplan helse og omsorg

Vedlegg

Vedtak , 04022025, Sak 4/25, Høring temaplan helse og omsorg

Vedtak , 04022025, Sak 3/25, Høring temaplan helse og omsorg

Vedtak Eldre, 06022025, Sak 6/25, Høring temaplan helse og omsorg

Ekstern høring -Utkast til temaplan helse og omsorg

Vedlegg 1 - Utfordringsbildet

Ekstern høring - Utkast Vedlegg 2 - Handlingsdel til temaplan helse og omsorg

Dato 16. januar 2025
Saksnr.: 2024006835-6
Saksbehandler Ilse Van Lingen
Godkjent av Brede Skaalerud

Saksgang

Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget 2024-25
Studentutvalget 2024 - 2025
Eldrerådet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse

Møtedato

04.02.2025
04.02.2025
06.02.2025
06.02.2025

Høring temaplan helse og omsorg

Forslag til vedtak

[Høringsutkastet til Temaplan helse og omsorg tas til orientering.](#)
[Innspill fra medvirkningsrådene sendes på e-post innen 7. februar 2025.](#)

Sammendrag

Vedlagt følger forslag til temaplan helse og omsorg – sammen om felleskap og mestring for Kristiansand kommune.

Formål med planen er å angi retning for bærekraftig utvikling av helse- og omsorgstjenestene. Planens mål og strategier har et langsiktig perspektiv frem mot 2050, mens handlingsdelen inneholder tiltak som har et ti-års perspektiv.

Målgruppen for temaplanen er alle som bor eller oppholder seg i kommunen og som

- har behov for tjenester på kommunalt nivå
- bidrar til helse og omsorg i befolkningen som pårørende, nettverk, frivillige, organisasjoner, lag og foreninger
- er ansatte eller ledere i kommunens helse- og omsorgstjenester

Planen retter seg mot hele befolkningen i kommunen med hensyn til å stimulere til å ivareta egen helse og planlegge for egen alderdom. Det omfatter alle grupper i befolkningen og er uavhengig av diagnoser, ressurser, bakgrunn, kultur eller religion. Planen har derfor i liten grad løsninger eller tiltak for spesifikke målgrupper.

Planforslaget sendes nå på høring til samarbeidsaktører, bruker- og interesseorganisasjoner samt kommunens medvirkningsråd og studentutvalget. Høringsutkastet blir også publisert på kommunens nettsider med invitasjon til å komme med høringsinnspill for andre enn de som blir tilskrevet. Etter høringsrunden skal planen bearbeides og fremmes for politisk behandling.

Følgende dokumenter sendes ut på høring:

- Temaplan helse og omsorg
- Handlingsdel

I tillegg legges utfordringsbildet ved i utsendelsen. Dette er sammendrag av grunnlagsmaterialet.

Alle høringsinstansene bes om å komme med innspill på:

- Er mål, strategier og tiltak dekkende for å nå planens overordnede formål om bærekraftig utvikling av helse- og omsorgstjenestene?
- Gir planen en god og tilstrekkelig fremstilling av behovet for transformasjon og hovedgrepene for å oppnå nødvendig omstilling? Se særlig kapittel 5.2.
- Er det tema som savnes i planforslaget?

Innspill sendes på epost til: post@kristiansand.kommune.no og merkes med referansenummer 2024006835.

Høringsfristen er fredag 7. februar 2025.

Vedlegg:

Ekstern høring -Utkast til temaplan helse og omsorg

Vedlegg 1 - Utfordringsbildet

Ekstern høring - Utkast Vedlegg 2 - Handlingsdel til temaplan helse og omsorg

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Her kan du skrive tidligere vedtak

Vedtatte planer e.l.

Problemstillinger/interessekonflikter

Juridisk grunnlag

Økonomiske konsekvenser

Uttalelse fra rådene (Eldrerådet, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, Studentutvalget og Ungdommens bystyre)

Barn og unges interesser

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Klima- og miljøkonsekvenser

HMS/Folkehelse

Vurdering

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Sak 7/25: Oppfølging av situasjonen i Wergelandsparken

Vedlegg

Vedtak Eldre, 06022025, Sak 7/25, Oppfølging av situasjonen i Wergelandsparken

Vedtak HELSEUTV, 11022025, Sak 12/25, Oppfølging av situasjonen i Wergelandsparken

Mandat for helhetlig rusmiddelpolitisk handlingsplan

Dato 17. januar 2025
Saksnr.: 2024009240-10
Saksbehandler Anne Wivestad
Godkjent av Brede Skaalerud

Saksgang

Eldrerådet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Helseutvalget

Møtedato

06.02.2025
06.02.2025
11.02.2025

Oppfølging av situasjonen i Wergelandsparken

Forslag til vedtak

1. Helseutvalget tar saken til orientering
2. Anbefalinger i saken følges opp i arbeidet med Rusmiddelpolitisk handlingsplan, våren 2025

Sammendrag

Helseutvalget vedtok 10. desember 2024 å be om en sak knyttet til situasjonen i Wergelandsparken:

«Helseutvalget ber om en sak på hvordan vi kan løse situasjonen i Wergelandsparken. Hvor kan de som oppholder seg i parken i dag, være, og hvordan kan det tilrettelegges for denne gruppen?»

Det ønskes at brukere, brukerorganisasjoner, politi og administrasjon jobber sammen om dette.»

I forbindelse med vedtaket uttrykte utvalget ønske om å få opp saken i Helseutvalgets møte i februar.

I saksutredningen har det vært drøftinger med brukere av Wergelandsparken i møter med Gatas Røst, ideelle organisasjoner, Livsmestring, Parkvesenet, kriminalitetsforebyggende koordinator og politiet.

Wergelandsparken er et populært område for byens innbyggere og turister, men er også et treffpunkt for personer med rusmiddelutfordringer. Kjøp, salg og bruk av rusmidler forekommer, noe som kan skape utrygghet blant det øvrige publikum. Det er en generell enighet blant de som har vært involvert i denne saken om at mennesker med rusmiddelutfordringer har rett til å oppholde seg i det offentlige rom på lik linje med andre.

Saken belyser hvordan situasjonen er i dag, tidligere tiltak, hva som gjøres nå og hvordan det anbefales å arbeide videre for å ivareta tryggheten og trivselen for alle brukere av parken. Alle forhold som blir belyst i denne saken er omfattet av mandatet for rusmiddelpolitisk handlingsplan som ble vedtatt av helseutvalget 4. juni 2024 i sak 32/24. Arbeidet med planen vil pågå utover våren 2025. Det må jobbes videre med miljøet i Wergelandsparken, slik at problemstillingene inngår i hele det ruspolitiske bildet. Samtidig vil innsatsen rettet mot miljøet i parken, både gjennom Gatepuls, Feltsykepleien og organisasjonene fortsette, med det formål at Wergelandsparken skal være en trygg plass for alle og at de som trenger hjelp skal få god tilgang til det.

Anbefalingen fra direktør for Helse og mestring er at saken følges opp i arbeidet med Rusmiddelpolitisk handlingsplan, våren 2025, i tråd med mandatet som er vedtatt

Vedlegg:

Mandat for helhetlig rusmiddelpolitisk handlingsplan

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Helseutvalget vedtok 10. desember 2024 å be om en sak knyttet til situasjonen i Wergelandsparken:

«Helseutvalget ber om en sak på hvordan vi kan løse situasjonen i Wergelandsparken. Hvor kan de som oppholder seg i parken i dag, være, og hvordan kan det tilrettelegges for denne gruppen?»

Det ønskes at brukere, brukerorganisasjoner, politi og administrasjon jobber sammen om dette.»

I forbindelse med vedtaket uttrykte utvalget ønske om å få opp saken i Helseutvalgets møte i februar.

Wergelandsparken er et populært område for byens innbyggere og turister, men er også et treffpunkt for personer med rusmiddelutfordringer. Kjøp, salg og bruk av rusmidler forekommer, noe som kan skape utrygghet blant det øvrige publikum.

Det er en generell enighet blant de som har vært involvert i denne saken om at mennesker med rusmiddelutfordringer har rett til å oppholde seg i det offentlige rom på lik linje med andre.

Situasjonen i Wergelandsparken har vært et tilbakevendende tema i det offentlige ordskiftet. Forrige gang det ble tatt opp, ble det vinteren 2023/2024 iverksatt et tiltak mellom Domkirken og Kristiansand folkebibliotek. Kommunen bygde et tak over to bord med fastmonterte benker, toalett, sprøyteboks og ladestasjon for mobiltelefon. Dette prøvetiltaket ble avsluttet våren 2024. Saken ble igjen aktualisert etter at Foreningen for human ruspolitikk arrangerte en paneldebatt like før jul 2024. I panelet deltok politikere, politiet, Kvadraturforeningen og Foreningen for human ruspolitikk.

I denne saken til Helseutvalget belyses hvordan situasjonen i Wergelandsparken er i dag, tidligere tiltak, hva som gjøres nå og hva det skal anbefales å arbeides med videre for å ivareta tryggheten og trivselen for alle brukere av parken.

I saksutredningen har det vært drøftinger med brukere av Wergelandsparken i møte med Gatas Røst, som er en sammenslutning av organisasjoner, kommunale rustiltak og brukere på rusfeltet, ledere i Livsmestring, kriminalitetsforebyggende koordinator, politiet og Parkvesenet i Kristiansand kommune.

Situasjonsbeskrivelse:

Torvet og Wergelandsparken midt i Kvadraturen er rikt besøkt av byens innbyggere i alle aldre og av turister hele året. Wergelandsparken har også i generasjoner vært et utendørs værested og treffpunkt for mennesker som har utfordringer knyttet rusmiddelbruk. Dette innebærer at det forekommer kjøp og salg av rusmidler der og at det i perioder forekommer hendelser som gjør at det for noen kan oppleves utrygt å ferdes gjennom eller å oppholde seg i parken og i nærliggende områder. Dette er likevel ikke til hinder for at mange benytter seg av parken, spesielt i den varme årstiden.

Det er mange arrangementer på Øvre Torv i sommerhalvåret, og vinterstid er det et yrende liv på isbanen Kompis. Det er ikke kommet frem at det har vært konflikter eller uheldige episoder mellom brukere av Torvet og isbanen og mennesker som oppholder seg i Wergelandsparken.

Det er kommet frem i saksutredningen at det i tillegg til det etablerte miljøet i parken, også er enkeltpersoner og grupper som frekventerer dette miljøet. Noen av disse er yngre mennesker i 20-årene som oppsøker miljøet for å kjøpe eller selge rusmidler. Konflikter kan oppstå både i forbindelse med betaling og som en maktkamp i miljøet. Selv om det meste av dette skjer innad i miljøet, kan det være med på å skape utrygghet blant øvrige brukere av Wergelandsparken.

Det er også knyttet bekymring for rekruttering av unge inn i dette miljøet. Når Helseutvalget har bedt om en sak på hvordan situasjonen i Wergelandsparken kan løses, og hvor de som oppholder seg i parken i dag kan være, kan dette være en del av bakteppet.

Hva brukes Wergelandsparken til?

Wergelandsparken er en velstelt, oversiktlig og vakker park midt i sentrum av Kristiansand. Den brukes som gjennomfartsåre og som rekreasjonsområde for både fastboende og turister. Den er også en sosial møteplass og et utendørs værested for mennesker som er tilknyttet et miljø der det omsettes og brukes rusmidler. Mange har kjent hverandre i en årrekke, og møtene i parken er en del av deres sosiale liv. Et uformelt anslag fra organisasjonene går på at det er 15-20 personer som tilhører det mer etablerte miljøet i parken. I tillegg er det, som tidligere nevnt, en del enkeltpersoner og grupper som oppsøker miljøet sporadisk. Noen av disse oppsøker miljøet for å selge rusmidler, og vil sannsynligvis fortsette å oppsøke det, selv om det flytter til et annet sted. Dersom det kan sies å være noen endringer i miljøet, kan det kanskje ses i sammenheng med at det er blitt mer sammensatt.

Det er både positive og negative sider ved at Wergelandsparken blir benyttet av dette miljøet; den er oversiktlig både for personene som oppholder seg der, for hjelpere og for politiet. Det innebærer at det er mulig å se om noen trenger hjelp og om det er noen der som man ønsker å møte eller unngå.

Wergelandsparken ligger nær NAV, kommunale tjenester og ideelle organisasjoner. Det blir delt ut mat der flere ganger i uka, og det er matbutikk i umiddelbar nærhet.

Bekymring knyttet til miljøet i Wergelandsparken omfatter både eksponeringen som disse utsettes for overfor øvrige brukere av parken, samtidig som det kan oppleves ubehagelig og utrygt å passere en ansamling av mennesker som kan være påvirket av rusmidler.

Hva gjøres for mennesker som benytter Wergelandsparken som utendørs værested?

Det er bred enighet blant de som har vært involvert i denne saken om at mennesker med rusmiddelutfordringer har rett til å oppholde seg i det offentlige rom, på lik linje med alle andre.

Fra innledning til Stortingsmelding 5 (2024-2025):

«Mennesker med rusmiddelproblemer har rett til et verdig liv uten diskriminering og rett til nødvendig helsehjelp, uavhengig av hvilke rusmidler de bruker. Personer med alvorlige rusmiddelproblemer skal ikke møtes med straffereaksjoner, men med god hjelp og oppfølging.»

Å være vitne til at mennesker lever krevende liv, der rus og vold kan være en del av hverdagen, kan være ubehagelig. Det er likevel viktig å påpeke at ikke alt som er ubehagelig, bør flyttes utenfor synsranden. Gjentatte tiltak for å flytte eller fjerne utendørs væresteder i de største norske byene, har sjelden vært en suksess. Verken kommune eller politi har mandat til å bestemme hvor mennesker skal oppholde seg. Det man risikerer er å trække på menneskerettighetene til mennesker som allerede lever vanskelige liv.

Det er mange i Kristiansand som ønsker å hjelpe denne gruppen på ulike måter, med alt fra utdeling av mat og klær, til nødvendig helsehjelp. Feltsykepleien, Feltteamet og Gatepuls i kommunen er aktive overfor dette miljøet. Det er også flere frivillige og ideelle organisasjoner.

Mennesker i aktiv rus har i tillegg mange steder de kan oppsøke i sentrum for å få mat, sosialt fellesskap, aktiviteter og hjelp til å løse ulike utfordringer de står i. Felles for disse er at det ikke er lov å omsette rusmidler eller innta rusmidler i lokalene. Dette innebærer at andre arenaer blir benyttet til dette.

Lavterskeltilbud i Kristiansand sentrum

Feltsykepleien i Kristiansand kommune er et lavterskel helsetilbud til mennesker i aktiv rus og holder til i Elvegata 4. Den har både drop-in tilbud og jobber oppsøkende på gata og hos organisasjonene med samme målgruppe.

Sammensenteret IOGT i Skippergata 67 har åpent alle hverdager fra kl. 10-14.

Shalam i Dronningensgate 72 har åpent alle hverdager fra kl. 10-14.

Blå Kors gatenært i Festningsgata har åpent mandag til torsdag kl. 10-16.

I tillegg har Blå Kors søndagsfrokost i Gyldenløves gate 54, kl. 09-12.

Uteteamet deler ut mat utenfor NAV i Gyldenløves gate på mandager fra kl. 17-19.

Blå Kors åpnet før jul 2024, på oppdrag fra Kristiansand kommune, et natthjem i Festningsgata 6. Dette er et tilbud for bostedsløse som trenger et varmt og trygt sted å overnatte. Gjestene som har overnattet på natthjemmet, får servert frokost på Blå Kors gatenært kl. 9 hver dag.

Gatemagasinet MOT i Skippergata 67 drives av Kirkens bymisjon og holder til i lokaler ved siden av Sammensenteret. De har åpent alle hverdager fra kl. 10-13.

Hjelp oss å hjelpe sitt uteteam serverer mat og deler ut klær utenfor NAV hver onsdag kl. 17-19.

Hva gjøres for å trygge miljøet i Wergelandsparken?

Politiet

Politiet patruljerer både i uniform og sivilt i Wergelandsparken. De rykker ut til hendelser og kjenner godt til menneskene som oppholder seg der og har god oversikt. Deltakerne på møtet med Gatas Røst opplever politiets tilstedeværelse som trygt.

Kristiansand kommune

Feltsykepleien er et lavterskel helsetilbud til mennesker i aktiv rus i Kristiansand kommune. De holder til i Elvegata 4, men arbeider også oppsøkende der de kan møte personer som har vanskelig for å benytte seg av det ordinære helsetilbudet i kommunen.

Gatepuls

Oppvekst har fått 2 millioner kroner bl.a. for å styrke Gatepuls. De har, i samarbeid med Ungdomstjenesten i Livsmestring og avdeling for oppvekstmiljø og forebyggende tjenester laget en foreløpig plan som tar sikte på å:

- Styrke tilbudet med å øke opp tilstedeværelse ute på ettermiddag/kveld.
- Øke tilgjengelighet og fleksibilitet i kontakt med ungdom både i bykjernen og i bydelene
- Øke oppsøkende aktiviteten inn mot skoler på dagtid i grunnskoler og vurdere mulighetene for styrking også på videregående skoler
- Vurdere hvordan Feltteamet kan styrkes med økt tilstedeværelse av trygge voksne i helgene også
- Styrke sommerjobbprosjektet

Hva kan det arbeides videre med?

Beliggenhet

Det er bred enighet i at det er behov for utendørs væresteder for personene som nå møtes i Wergelandsparken. Mange, både i miljøet og blant fagpersoner i kommunen synes at denne parken faktisk er det beste stedet, fordi den er så stor, oversiktlig og ligger sentralt i byen.

Deltakerne på møtet med Gatas Røst etterspurte et sted med tak over og vindskjerming. Dette støttes av ledere i Livsmestring. Gatas Røst etterspør også taket over paviljongen på Torvet. Parkvesenet arbeider med saken, men mangler finansiering. Det er ikke aktuelt å lage vindskjerming der, for det vil ikke gi ønsket oversikt over parken. Gatas Røst nevner også manglende tilgang på toaletter.

Da Parkvesenet vinteren 2023/2024 bygde et tak over benker og bord, med toalett og mulighet for mobillading mellom Domkirken og Biblioteket, ble det heller ikke satt opp levegg, noe som ble kritisert av brukerne i Gatas Røst. Det var en lang og kald vinter, så det tok tid før stedet ble tatt i bruk. Tiltaket ble fjernet våren 2024. Gatas Røst synes det uforståelig at tiltaket ble avvirket før det ble prøvd skikkelig ut. De ser positivt på en mulig reetablering. Dette er en mulighet, dersom det sikres godkjenning av Domkirken, som eier grunnen, og en finansiering av tiltaket. I forrige omgang kostet det opp mot kr 500.000 å etablere tiltaket og omtrent samme sum for drift.

Parkvesenet drifter og vedlikeholder Wergelandsparken og de andre parkene og byrommene i Kristiansand. De kan stå for planlegging, utforming og etablering dersom det er ønskelig med et konkret tiltak. Dette forutsetter finansiering og krever at en ser på det igjen i forbindelse med pågående planarbeid.

Blå Kors har sagt seg interessert i å drifte et slikt sted, men det vil uansett kreve midler. Til dette forslaget, kan det kommenteres at det ikke er gitt at et slikt tiltak medfører at situasjonen i Wergelandsparken vil endres vesentlig. Miljøet vil derimot kunne deles opp, og gruppen av mennesker som oppholder seg på hvert sted, vil kunne bli mindre.

Andre parker, som Børsparken og Stener Heyerdahls park blir av kommunen ansett som uegnet for tilsvarende tiltak. Børsparken har vært gjennom en oppgradering med anleggelse av minigolfbane, nettopp for å gjøre parken tilgjengelig for et annet publikum. Stener Heyerdahls park ligger avsides, rett ved Baneheitunnelen og den tett trafikkerte Festingsgata. I tillegg bor det sårbare grupper på omsorgssenteret og Babettes Hus i umiddelbar nærhet.

Under arbeidet med denne saken, er det kommet frem en viss bekymring knyttet til rekruttering av unge til miljøet. Dette er en kjent problemstilling blant fagpersoner som jobber med barn og unge. Dette er bakgrunnen for at Gatepuls arbeider på arenaer der barn og unge ferdes. De ønsker å bli kjent med dem som oppholder seg mye i bybildet. Det gjør at de kan koble dem på offentlige tjenester ved behov. Gatepuls har et aktivt og godt samarbeid med politiet

Deltakere i Gatas Røst ønsker å arbeide internt i miljøet for å fremme en felles holdning på at det ikke er greit å kjøpe og selge rusmidler til barn og unge. De ønsker også politiet velkommen på flere møter i Gatas Røst for å snakke om det som foregår. Politiet er positiv til dette. De ønsker også at det blir meldt fra til dem i enkelttilfeller, gjerne anonymt, dersom et barn eller en svært ung person oppsøker miljøet.

Arbeidet med Rusmiddelpolitisk handlingsplan skal pågå frem mot sommeren. Mandat for dette planarbeidet ble vedtatt av Helseutvalget 4 juni 2024 i sak 32/24. Det skal være en helhetlig og godt forankret temaplan for rusmiddelpolitiske strategier, mål og tiltak i Kristiansand kommune.

Forebygging og tiltak for å redusere skadelig rusmiddelbruk vil være en viktig del av dette planarbeidet. Det omfatter alt fra universelle tiltak som gjelder hele befolkningen, til tiltak rettet mot de som står i fare for eller allerede har utviklet en skadelig rusmiddelbruk. Her er det naturlig å arbeide videre for å finne gode og evidensbaserte tiltak, spesielt rettet mot barn og unge.

For Kristiansand kommune er det viktig at mennesker som sliter med utfordringer knyttet til rusmiddelbruk, vet hvor de kan henvende seg og får god og riktig hjelp når de trenger det.

I mandatet for Rusmiddelpolitisk handlingsplan, framkommer at det at det skal utredes om Kristiansand kommune skal opprette et MO-senter, som er et mottaks- og oppfølgingssenter for mennesker med rusmiddelutfordringer. Et slikt senter vil kunne samle innsatsen mot mennesker som har utfordringer knyttet til rusmiddelbruk. Det vil kunne bli et sentralt sted å oppsøke for denne gruppen. Opprettelsen av et MO-senter vil ikke kunne gi noen garanti for at behovet for et utendørs værested blir mindre.

Erfaringer fra Velferdsetaten i Oslo, gjengitt i [Utredning av utendørs værested for personer med rusproblemer](#), viser at «Faktorer som påvirker omfang av åpne russcener er politiets tilstedeværelse og opphopning av lavterskeltilbud for personer med rusproblemer i et avgrenset geografisk område i Oslo sentrum. Videre tilsier erfaringene at enkeltstående lavterskeltiltak også kan resultere i åpne rusmiljøer.» Kristiansand sentrum har en stor tetthet av lavterskeltilbud for denne gruppen, noe som kan være med på å vedlikeholde størrelsen på miljøet i Wergelandsparken. Videre i rapporten står det: «I tillegg vil desentraliserte lavterskeltiltak kunne påvirke omfanget av russcenene i Oslo sentrum.»

I forbindelse med planarbeidet, skal det også vurderes om det er behov for et brukerrom og et sted for rusmiddeltesting i Kristiansand. Som en del av disse utredningene, bør det drøftes om alle eventuelle tiltak skal lokaliseres i sentrum av Kristiansand, eller om det kan være gunstig å ha noen tiltak ute i bydelene.

Uttalelse fra rådene

Eldrerådet og Rådet for personer med funksjonsnedsettelse får saken som en del av den politiske behandlingen

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Saksbehandler har hatt møter med representanter fra organisasjoner som jobber lavterskel mot personer mer rusmiddelutfordringer og mennesker med rusmiddelutfordringer som utgjør Gatas Røst.

Vurdering og konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Forholdene som er belyst i denne saken vedrørende situasjonen i Wergelandsparken, er omfattet av mandatet for Rusmiddelpolitisk handlingsplan og må jobbes videre med i dette planarbeidet som pågår frem mot sommeren. I mandatet som ble vedtatt av Helseutvalget 4 juni 2024 i sak 32/24 kommer det frem at planen blant annet skal inneholde:

- Drøftinger og forslag til hvordan kommunen kan sikre at den økte tilstedeværelsen og den oppsøkende innsatsen mot barn og unge ivaretas videre.
- Vurderinger og forslag til hvordan øke en tilsvarende, oppsøkende innsats mot både nye og gamle grupperinger av voksne mennesker som har rusmiddelutfordringer.
- Tiltak som beskriver hvordan de ulike aktørene fra kommune, politi, og frivillige og ideelle organisasjoner kan utvikle samarbeidet og samhandlingen, både for å trygge personene som er en del av miljøet og forebygge at det skjer hendelser som kan gjøre byrom utrygge for andre brukere. Dette skal skje i samspill med de menneskene som tilhører dette miljøet.
- En vesentlig del av planen skal synliggjøre hvordan kommunen vil arbeide videre for å forhindre at barn og unge oppsøker og blir med i et etablert rusmiljø.
- Beliggenhet for eventuelt nye og eksisterende tiltak skal vurderes i planen, både ut fra faglige og økonomiske forhold, men også med hensyn til byutvikling og lokalmiljø.
- Konkrete tiltak som eksempelvis MO-senter og tilbud om rusmiddeltesting og behovet for brukerrom skal vurderes

Miljøet i Wergelandsparken er en del av russituasjonen i Kristiansand kommune og vil bli omfattet av det helhetlige arbeidet med planen. Med bakgrunn i at forholdene som er belyst i denne saken er omfattet av oppdraget til rusmiddelpolitisk handlingsplan, oppfatter direktør for Helse og mestring at det videre arbeidet med situasjonen i Wergelandsparken bør inngå i denne større sammenhengen.

Planarbeidet vil foregå utover våren i år. Samtidig blir det jobbet opp mot og sammen med miljøet i parken både gjennom Gatepuls, Feltsykepleien og organisasjonene med tanke på at Wergelandsparken skal være en trygg plass for alle og at de som trenger hjelp, får god tilgang til det.

Sak 8/25: Oppfølging av vedtatt økonomiplan 2025-2028 for Helse og mestring

Vedlegg

Vedtak HELSEUTV, 11022025, Sak 10/25, Oppfølging av vedtatt økonomiplan 2025-2028 for Helse og mestring

Vedtak Eldre, 06022025, Sak 8/25, Oppfølging av vedtatt økonomiplan 2025-2028 for Helse og mestring

Dato 30. januar 2025
Saksnr.: 2024024875-11
Saksbehandler Hilde Engenes
Godkjent av Brede Skaalerud

Saksgang

Eldrerådet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Helseutvalget

Møtedato

06.02.2025
06.02.2025
11.02.2025

Oppfølging av vedtatt økonomiplan 2025-2028 for Helse og mestring

Forslag til vedtak

Helseutvalget slutter seg til hvordan direktør for Helse og mestring anbefaler å følge opp vedtatt økonomiplan for perioden 2025-2028.

Sammendrag

Da kommunedirektørens forslag til økonomiplan for Kristiansand kommune, 2025-2028 ble behandlet i desember 2024, gjorde Bystyret en del vedtak om endringer i budsjettet og verbalvedtak som skal følges opp av administrasjonen.

Direktør for helse og mestring ønsker å forankre oppfølgingen av vedtatt økonomiplan i Helseutvalget. I saken gjøres det rede for oppfølging av prioriterte innsatsområder, sentrale budsjettforutsetninger og budsjettendringer som er vedtatt. Helse og mestring har ikke fått saksbehandleransvar for noen av verbalvedtakene som ble vedtatt i forbindelse med budsjettet, men vil være involvert i arbeidet med flere av dem.

De ulike forholdene som omtales i denne saken vil bli fulgt opp gjennom de ordinære rapporteringene ved 1. og 2. tertial.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Da kommunedirektørens forslag til økonomiplan for Kristiansand kommune, 2025-2028 ble behandlet i desember 2024, gjorde Bystyret en del vedtak om endringer i budsjettet og verbalvedtak som skal følges opp av administrasjonen.

Direktør for helse og mestring ønsker å forankre oppfølgingen av vedtatt økonomiplan i Helseutvalget. I saken gjøres det rede for oppfølging av prioriterte innsatsområder, sentrale budsjettforutsetninger og budsjettendringer som er vedtatt.

Helse og mestring har ikke fått saksbehandleransvar for noen av verbalvedtakene som ble vedtatt i forbindelse med budsjettet, men vil være involvert i arbeidet med flere av dem.

Budsjettendringene i vedtatt økonomiplan for helse og mestring i perioden 2025-2028 er i all hovedsak knyttet til kompensasjon for økte demografikostnader, driftsbehov relatert til vedtatte investeringer og kompensasjoner for inntektsbortfall som følge av endrede rammebetingelser. Området er ikke kompensert fullt ut for demografikostnader og lønns- og prisvekst. Dette er i realiteten innsparinger som området må håndtere gjennom ytterligere driftstilpasninger i perioden.

Sakens innhold

I denne saken har direktøren vurdert områder i vedtatt økonomiplan som det er spesielt viktig at Helseutvalget er orientert om hvilke utfordringer en står overfor og hvordan ulike forhold er tenkt håndtert. Saken tar for seg:

1. Oppfølging av prioriterte innsatsområder i perioden
2. Budsjettforutsetninger og oppfølging av særskilte budsjettendringer
3. Omtale av verbalvedtak som Helse og mestring vil bli involvert i

De ulike forholdene som omtales i denne saken vil bli fulgt opp gjennom de ordinære rapporteringene ved 1. og 2. tertial.

1. Oppfølging av prioriterte innsatsområder i vedtatt økonomiplan

I tillegg til å være budsjettet for de neste fire årene, er økonomiplanen også utsvar på målene i kommuneplanens samfunnsdel (Hovedmål) Områdene svarer ut med delmål for perioden. De budsjettmessige prioriteringene skal bygge opp om disse:

Mål Helse og mestring

	ATTRAKTIV OG MILJØVENNLIG	INKLUDERENDE OG MANGFOLDIG	SKAPENDE OG KOMPETENT
Hovedmål	Delmål		
Kristiansand er et sosialt rettferdig lavutslippssamfunn med 80 % lavere klimagassutslipp i 2030 enn i 2015	Matsvinn ved kommunens omsorgssentre er redusert		
Kristiansand er et aldersvennlig samfunn	Profilen som hjemmetjenestekommune forsterkes og utvikles		
I Kristiansand er alle inkludert i utdanningsløp og arbeidsliv	Innbyggere bidrar i arbeidsliv og aktiviteter som gir mestring og fellesskap		
	Unge som står i fare for eller har falt ut av utdanning og arbeidsliv får tilgang på arbeidslivsrettede tiltak		
I Kristiansand opplever alle barn og unge trygghet, verdighet, tilhørighet, mestring og deltakelse i fellesskapet	Barn og unge som strever med uro og bekymringer får rask tilgang på veiledning som styrker deres evne til å mestre eget liv		
	Innbyggere som er i risikogrupper og krevende livssituasjoner blir prioritert for rask avklaring og egnet opplegg		
Kristiansand er en helsefremmende by med reduserte levekårsforskjeller	Kommunens utleieboliger er tilpasset og egnet for de som er vanskeligstilt på boligmarkedet		
	Midlertidig botilbud (nødbolig) benyttes etter intensjonen som et kortvarig tilbud ved akutte situasjoner. Oppholdet skal som hovedregel ikke overstige 3 måneder.		
Kristiansand er regional drivkraft og nasjonal pådriver i utvikling av effektive og behovsdrivne tjenester	E-helseløsninger legger til rette for samhandling og sømløs informasjonsdeling		
	Teknologi som understøtter utviklingen av profilen som hjemmetjenestekommune er tatt i bruk		
	Teknologi bidrar til myndiggjorte innbyggere med god kompetanse på egenhelse og livssituasjon		
	Tjenestene har digitale verktøy som sikrer effektive og forutsigbare arbeidsprosesser		
Kristiansand er en ledende kompetanseby hvor innbyggerne bruker og utvikler sin kompetanse	Innbyggere har tilgang til egne helsedata, informasjon om og digital dialog med helsetjenesten		

Basert på utfordringsbildet er det i økonomiplanen for 2025-2028 vedtatt at følgende hovedstrategier blir videreført:

- Videreutvikle profilen som **hjemmetjenestekommune** - for å gi befolkningen mulighet til å bo trygt i eget hjem og nærmiljø så lenge som mulig
- Videreutvikle **helsefremmende og forebyggende innsatser**- for å gi befolkningen i alle aldre mulighet til å leve et aktivt og selvstendig liv så lenge som mulig
- Videreutvikle **bolig- og tjenestetilbud** – for å sikre grunnleggende livsbetingelser som inkluderer innbyggere i alle aldre og livssituasjoner i gode bomiljø og sosiale fellesskap
- Videreutvikle tiltak og virkemidler som **motvirker «utenforskap»** i samfunnet og bidrar til økt deltakelse i utdanning og arbeidsliv

Det er også vedtatt at Helse og mestring skal jobbe videre med de prioriterte innsatsområdene:

- Arbeidsgiverfeltet
- Plan og utviklingsarbeid
- Realisering av handlingsplan e-helse
- Intern virksomhets- og økonomistyring

Det er et premiss for de økonomiske prioriteringene i budsjettet at Helse og mestring går i balanse i 2025. Innsats som understøtter tilpasning til vedtatt budsjett, har derfor hovedprioritet inneværende år og er innarbeidet i virksomhetsplanen for Helse og mestring. Prioriteringen innebærer at Helse og mestring fortsatt må tone ned innsats på felt som ikke vil være like relevante med tanke på driftstilpasning og bærekraftig tjenesteutvikling. Det er særlig omfattende driftstilpasninger på habiliteringsfeltet, rus- og psykisk helsefeltet og Omsorgssenter som vil prege inngangen til perioden. Direktør for helse og mestring vil holde Helseutvalget godt oppdatert om dette arbeidet, gjennom både løpende orienteringer og ved tertialrapporteringene gjennom året.

2. Budsjettforutsetninger og oppfølging av særskilte budsjettendringer

Det er et premiss for de økonomiske prioriteringene som er vedtatt i budsjettet for de neste fire årene, at Helse og mestring skal gå i balanse i 2025.

Hovedgrepet i det økonomiske opplegget som er vedtatt for perioden er knyttet til å utsette åpning av de resterende 32 heldøgns omsorgsboligplassene ved Kleplandstunet fra 2025 til oktober 2026. Grepet vil frigjøre driftsmidler som i hovedsak omdisponeres til avlastning, etablering av natthjem og til omstillingstiltak på områder hvor det fortsatt jobbes med å komme i driftsbalanse. Det er satt av midler til risikodempende tiltak og utviklingen i behov for heldøgns plasser overvåkes tett.

Økonomiplan for 2025-2028 innebærer et svært stramt økonomisk opplegg for Helse og mestring, hvor det blant annet videreføres en lavere kompensasjon for demografiske kostnader enn det framskrivningene tilsier. Helse og mestring er i vedtatt budsjett også pålagt ytterligere innsparingskrav. Området skal redusere administrative kostnader tilsvarende 0,9 mill.kr i 2025 og 1,8 mill.kr i 2026. Dette er krevende å håndtere uten å påvirke kapasiteten på lederstøtte. Dette er særlig utfordrende for Helse og mestring som har svært stort lederspenn. I tillegg har området fått et rammetrekk tilsvarende kr 250 000,-. Dette er forventede effekter ved innføring av innkjøpsstopp og redusert bruk av overtid. Direktør for Helse og mestring må vurdere hvordan innsparingskravene konkret skal gjennomføres, når disse sees i sammenheng med status på de omfattende driftstilpasningene som pågår. Dette forutsetter risikovurderinger og at det gjennomføres prosesser i området. Håndtering av innsparingskrav vil bli beskrevet i forbindelse med rapporteringen ved 1 tertial.

Oppfølging av særskilte budsjettendringer vedtatt av Bystyret for perioden 2025-2028:

Styrking av hjemmetjenesten

I vedtatt budsjett er det i tråd med vedtatt strategi om å utvikle hjemmetjenestekommunen, bevilget videre opptrapping av hjemmetjenesten tilsvarende 2 mill. kr fra 2025, økende i perioden.

Direktør for helse og mestring sikrer at midlene disponeres i tråd med det politiske vedtaket og slik at det tas hensyn til behovsendringer og behovet for styrking av profilen som hjemmetjenestekommune fremover. Det vil bli gjort rede for styrkingen i forbindelse med 1. tertial, i tilknytning til overvåkingen som direktøren har når det gjelder effekten av risikodempende tiltak relatert til utsettelsen av heldøgns omsorgsplasser.

Kommunedirektøren har videreført tverrfaglig arbeidsgruppe for å jobbe videre med utredning av innføring av fritt brukervalg i henhold til vedtaket som ble fattet i Helseutvalget 15.10.24. Det er etablert kontakt med kommuner som har eller er i ferd med å innføre fritt brukervalg i hjemmesykepleien. Følgende kommuner – Trondheim, Bærum, Sarpsborg, Lillestrøm har stilt seg positive til å samarbeide på tvers og evt. delta på en fagsamling i tråd med vedtaket. Det planlegges for å etablere et samarbeid med KS for å arrangere en samling med aktuelle interessenter som skissert i vedtaket. Det vil i løpet av februar bli utarbeidet en konkretisert fremdriftsplan til oppfølging av vedtaket. Dette vil danne grunnlag for når en ny politisk sak fremmes i løpet av våren 2025.

Tilskudd til organisasjonene Hopeful og Åpent Hus

Bevilgningene Bystyret har gjort over vedtatt budsjett følges opp med samarbeidsavtaler.

Natthjem

Som følge av den prekære situasjonen som følger av at kommunen mangler tilrettelagte boliger for vanskeligstilte, ble det før jul 2024 etablert et midlertidig tilbud om natthjem til de som ikke har klart å skaffe seg tak over hodet kommende natt. Etter anbudsrunden som ble gjennomført er det Blå Kors som drifter tiltaket. Natthjemstilbudet er finansiert for ett år. Frem mot 1. tertial vil det bli jobbet med å vurdere om det er behov for forlenget drift og hvordan dette i så fall kan finansieres. Som det fremkommer av vedtatt økonomiplan er halve årsdriften i 2025 finansiert gjennom omprioriterte midler som følge av utsatt åpning av heldøgns omsorgsplasser, resterende er omdisponerte midler fra sosialhjelpsbudsjettet. Dette er ikke en finansiering som kan videreføres.

Vaksinasjonskontoret

Næringsvirksomheten ved vaksinasjonskontoret er besluttet videreført, på bakgrunn av Bystyresak 154/24. Budsjetttrammer til videre, uendret drift av vaksinasjonskontoret ble vedtatt av Bystyret i budsjettbehandlingen.

Videreføring av matproduksjon og kafédrift ved Songdalstunet omsorgssenter

Bystyret har i vedtatt budsjett styrket rammen til Omsorgssenter, Kjøkkenservice tilsvarende 3.1 mill. kr slik at matproduksjon og kafédrift ved Songdalstunet videreføres som i dag.

Økte budsjettmidler til støttekontakt

Bystyret har vedtatt en økning tilsvarende 0,2 mill. kr for å sikre at støttekontakt også innvilges individuelt- ikke bare som gruppetilbud. Støttekontakt innvilges per i dag både individuelt og i form av gruppetilbud, så administrasjonen må gjøre en vurdering av hvordan bevilgningen skal benyttes, slik at intensjonen i vedtaket følges opp. Direktør for Helse og mestring vil komme tilbake til Helseutvalget med en orientering om dette i forbindelse med 1. tertial.

3. Omtale av verbalvedtak som Helse og mestring vil bli involvert i

Helse og mestring har ikke fått saksbehandleransvar for noen verbalvedtak budsjett for 2025-2028. Kultur og innbyggerdialog har imidlertid fått ansvar for tre verbalvedtak hvor Helse og mestring vil bli sentral som deltakere i saksbehandlingen. Direktør for helse og mestring vil sørge for at Helseutvalget blir orientert om aktuelle forhold i forbindelse med dette og at eventuelle saker til politisk behandling blir fremmet for utvalget.

Verbalvedtak som Helse og mestring vil bli involvert i, som Kultur og innbyggerdialog har saksbehandlingsansvar for:

Oppdrag	Beskrivelse
2025-4 Møteplasser for eldre	Bystyret ber om at det utarbeides en område-/mulighetsstudie om i hvilke bydeler i Kristiansand det er størst behov for møteplasser for eldre og hvordan det kan realiseres. Mulighetsstudien skal se på bruk av kommunale tilbud som Aktiv senior inn i nye møteplasser og hvordan frivillige organisasjoner og de eldre selv kan involveres i drift av tilbudet.
2025-5 Oppfølging av vedtak om tidligere Songdalen frivillighetssentral	Bystyret ber om en oppdatering om hvordan ny ordning, etter vedtak i kultur- og idrettsutvalget, for samhandling med øvrige kommunale tilbud og lokalene til tidligere Songdalen frivillighetssentral fungerer. Oppdateringen gjøres i sammenheng med behandling av 1. tertialrapport i 2025.
2025-06 Tidligere bruk av lokale frivillige hjelpetiltak	Bystyret ber administrasjonen om å legge frem en sak som vurderer hvordan man på et tidligere tidspunkt kan bruke mer lokale frivillige hjelpetiltak.

Sak 9/25: 1658 Eg sykehusområde - delområde BOP5 - behandling i rådene

Vedlegg

Vedtak Eldre, 06022025, Sak 5/25, 1658 Eg sykehusområde - delområde BOP5 - behandling i rådene

Vedtak , 04022025, Sak 6/25, 1658 Eg sykehusområde - delområde BOP5 - behandling i rådene

1. Saksfremlegg til areal- og miljøutvalget, 09.01.2025

2. Plankart, sist datert 29.11.2024

3. Bestemmelser, sist datert 29.11.2024

4. Planbeskrivelse, sist datert 09.12.2024

5. Illustrasjonsplan

6. 3D-illustrasjon bygg

Dato 17. januar 2025
Saksnr.: PLAN-24/03334-36
Saksbehandler Jøran Syversen
Godkjent av Eirik Heddeland MartensVenke Moe

Saksgang

Møtedato

1658 Eg sykehusområde - delområde BOP5 – offentlig ettersyn - behandling i rådene

Forslag til vedtak:

1. Detaljregulering for Eg sykehusområde -delområde BOP5, sist datert 29.11.2024, tas til orientering

Bakgrunn for saken

Hovedhensikten med detaljreguleringsplanen er å tilrettelegge for oppføring av ny ambulansestasjon med tilhørende funksjoner, samt fleksible kontor- og undervisningslokaler for helserelaterte tjenester.

Planområdet markert med rødt

Planforslaget er forankret i gjeldende områdeplan for Eg sykehusområde, hvor delområde BOP5, er avsatt til helserelaterte tjenester som ikke har akuttberedskapsfunksjoner. Plasseringen av ambulansestasjonen er også forankret i eget fagnotat hvor flere aktuelle lokaliseringer er vurdert. Planforslaget er et viktig ledd i gjennomføringen av akuttmottaket og den kommunale legevakten. Dagens ambulansetjeneste må flyttes da den ligger der nytt akuttmottak skal flyttes. Etableringen har stor samfunnsmessig betydning.

Planforslaget har tatt stilling til forholdet omkring matjord for området og er avklart i områdeplanen. Matjordplanen er godkjent av parkvesenet og mer detaljert plan skal følge byggesaken. Området ligger innenfor en kvikkleiresone og det skal gjøres ytterligere utredninger ved prosjektering før byggetiltak kan igangsettes.

Det er utfordrende å tilpasse seg omgivelsene med dette byggets volum og form, ettersom planområdet er omgitt av et viktig kulturlandskap i nord og en barnehage med lav utnyttelse i sør. Administrasjonen mener likevel at byggets volum og form kan anbefales. Når arealene tas i bruk til helserelaterte funksjoner er det viktig å utnytte arealene godt, da det er knapphet på så sentrale arealer.

For mer informasjon, se vedlagt saksfremlegg til areal- og miljøutvalget og øvrige vedlegg.

Prosess

Det ble det varslet oppstart av planarbeid 15.05.2024, hvor rådene ble tilskrevet.

Oppsummering

Plan og bygg anbefaler at detaljregulering for Eg sykehusområde – BOP5 tas til orientering.

Dersom rådene ønsker å avgi uttalelse til planprogrammet/planforslaget innenfor sitt interesseområde, kan dette gjøres som et eget vedtakspunkt.

Venke Moe
Plan- og bygningssjef
Sign.

Eirik Heddeland Martens
Planleder
Sign.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Vedlegg

1. Saksfremlegg til areal- og miljøutvalget, 09.01.2025
2. Plankart, sist datert 29.11.2024
3. Bestemmelser, sist datert 29.11.2024
4. Planbeskrivelse, sist datert 09.12.2024
5. Illustrasjonsplan
6. 3D-illustrasjon bygg

Sak .: Eventuelt